

3510742102 "Projectgroep EnergiePrestatie van Gebouwen"**Brief 20210663 SKG-IKOB aan NEN-NTA8800**

Document type: Other committee document

Datum van document: 2021-03-26

Reactie NL: INFO

Opmerking secretaris: -

E-mailadres secretariaat: katrien.volleman@nen.nl

Commissie webadres: <https://isolutions.iso.org/ecom/livelink/open/49459044>

NEN-projectgroep NTA 8800

de heer ir. H.J.J. Valk

via: h.valk@nieman.nl

cc: katrien.volleman@nen.nl

bezoekadres
Poppenbouwing 56
4191 NZ Geldermalsen

postadres
Postbus 202
4190 CE Geldermalsen

T +31 (0)88 244 01 00
F +31 (0)88 244 01 01
E info@skgikob.nl
I www.skgikob.nl

Geldermalsen, 1 maart 2021

Ons kenmerk 20210663

IBAN
NL82 ABNA 0440 7601 00

KvK
24 16 43 17

BTW
NL 007159389 B01

Betreft: Forfaitaire lambda-waarde bijlage I NTA 8800

Geachte heer Valk,

Namens SKG-IKOB en een aantal vertegenwoordigers uit het College van Deskundigen voor de KOMO-beoordelingsrichtlijnen op het gebied van na-isolatie, verzoek ik u om het hierna beschreven bezwaar in de NEN-projectgroep NTA 8800 te bespreken en te bekijken hoe hieraan tegemoetgekomen kan worden.

Nu de NTA 8800, de NEN 7120 en de NEN 1068 bij elkaar zijn gebracht, ontstaan er verbanden die er wellicht voor 1 januari 2021 ook al waren, maar die nu helder aan het licht komen. Het onderscheidend vermogen van isolatiefabrikanten en daarmee voor de innovatie van producten voor na-isolatie van bestaande constructieonderdelen kunnen hiermee nadelig worden beïnvloed. Wat ons betreft is dat onwenselijk.

Het probleem komt in het kort op het volgende neer: In bijlage I van de NTA 8800 is een forfaitaire $\lambda_{\text{equiv; ntr}}$ gegeven in formule I.2. Deze wordt vaak toegepast bij de bepaling van het energielabel van een bestaand gebouw waarvan de constructieopbouw niet bekend is, maar waarvan de dikte van de na-isolatie wel bekend is. De $\lambda_{\text{equiv; ntr}}$ heeft een waarde van 0,045 W/mK incl. veroudering en inclusief de toeslag voor verankeringen.

Een door beproeving vastgestelde warmtegeleidingscoëfficiënt en de hieruit, volgens bijlage E van de NTA 8800 bepaalde λ_{reken} , blijkt in de meeste gevallen slechter te zijn dan de waarde van 0,045 W/mK, die voor $\lambda_{\text{equiv; ntr}}$ mag worden gebruikt bij de bepaling van de warmteweerstand van een onbekende bestaande constructie. In een gevelconstructie met spouwankers scoort een na-isolatieproduct met een $\lambda_{\text{reken}} = 0,041$ W/mK, met inachtneming van veroudering volgens tabel E.2 en met inachtneming van een correctie op de toeslag van spouwankers (cf. richtlijnen van BCRG), slechter dan de forfaitaire waarde van 0,045 W/mK..

In de bijlage is nader toegelicht hoe wij de samenhang tussen NEN 7120, NEN 1068, het bepalen van het energielabel en de NTA 8800 hebben kunnen achterhalen.

Geaccrediteerd
door de Raad
voor Accreditatie

Notified Body
NB 0960

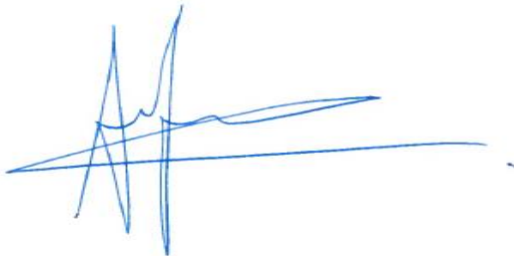
European Organisation
for Technical Assessment

Wij verzoeken de NEN-projectgroep NTA 8800 om de waarde voor $\lambda_{\text{equiv; ntr}}$ in formule I.2 zodanig conservatief te maken dat de prestatie van een door beproeving vastgestelde warmtegeleidingscoëfficiënt van een specifiek product altijd voordeliger uitpakt. Daarmee blijft het onderscheidend vermogen tussen isolatiefabrikanten interessant. Tevens vragen wij uw aandacht voor de afstemming tussen genoemde lambda-waarde en de forfaitaire waarden in tabel E.10 van de NTA 8800.

Dit verzoek wordt gesteund door de onder deze brief vermelde ondertekenaars.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens SKG-IKOB

Ir. Aldo de Jong

Partijen die aangegeven hebben om dit verzoek te ondersteunen:

- SKG-IKOB
- Nederlandse Vereniging van Polyurethaan hardschuim-fabrikanten (NVPU)
- Stybenex (branchevereniging van Nederlandse fabrikanten van EPS-producten)
- Nederlandse Isolatie Industrie (NII)
- Knauf Insulation

Bijlage: toelichting op achtergrond probleem

Per 1 januari 2021 zijn de NEN 7120, voor het bepalen van de energieprestatie van gebouwen, en de NEN 1068, voor het bepalen van de thermische isolatie van gebouwen, samengekomen in de NTA 8800.

Het samenkomen van de NEN 1068 en de NEN 7120 biedt de kans om de bepalingmethoden waarbij de warmtegeleidingscoëfficiënt λ een rol speelt, goed af te stemmen. Wij constateren dat verschillende in de NTA 8800 opgenomen forfaitaire waarden voor de warmtegeleidingscoëfficiënt λ van een isolatieproduct onvoldoende conservatief zijn.

Fabrikanten van na-isolatie

Isolatiefabrikanten willen graag de warmtegeleidingscoëfficiënt van hun eigen isolatieproduct kunnen gebruiken bij de bepaling van een energielabel. Daarmee hebben zij de gelegenheid om zich op prestatie te onderscheiden van hun concurrenten.

Veel isolatiefabrikanten van in-situ te verwerken na-isolatieproducten laten de prestatie van hun product registreren in een kwaliteitsverklaring die wordt opgenomen in de BCRG-database. Deze database wordt gebruikt ten behoeve van de bepaling van het energielabel van gebouwen. Op basis van de, door beproeving bepaalde, λ_{reken} van een isolatieproduct wordt de R_c -waarde bepaald volgens bijlage I van de NTA 8800.

In § I.2.1.4 is hiervoor een forfaitaire bepalingmethode opgenomen die, naar verluidt, afkomstig is uit het indertijd namens min. BZK opgestelde "Nader Voorschrift", dat tot invoering van de NTA 8800 werd gebruikt voor bepaling van de Energie-Index.

Bepaling warmteweerstand onbekend constructieonderdeel

Indien de dikte van de isolatie bekend is in een verder onbekende bestaande gevelconstructie, mag, volgens deze bepalingmethode uit bijlage I van NTA 8800, als volgt de R_c -waarde van een gevelconstructie worden bepaald t.b.v. opname in de BCRG-database en t.b.v. de bepaling van het energielabel op basis daarvan:

1. Voor steenachtige gevel met steenachtig binnenspouwblad wordt een standaard (forfaitaire) warmteweerstand R_{ad} gehanteerd, zijnde $R_{ad} = 0,36 \text{ m}^2\text{K/W}$.
2. Voor toepassing van een na-isolatieproduct in de spouw dient de warmteweerstand te worden bepaald met de λ_{reken} die door beproeving is bepaald volgens bijlage E van de NTA 8800.
3. Hierop moet, volgens de eigen BCRG-richtlijnen voor kwaliteitsverklaringen, het warmteverlies van 5 spouwankers van thermische verzinkt staal ($\lambda = 50 \text{ W/mK}$) per m^2 met een diameter van 5 mm in mindering worden gebracht.
Dit levert een R_c -waarde op voor gevelconstructies die per 10 mm dikte isolatieproduct in de kwaliteitsverklaring worden weergegeven. Deze waarden worden gebruikt bij de bepaling van het energielabel op basis van NTA 8800.

Probleem

Indien de op deze manier verkregen R_c -waarde lager is dan een R_c -waarde die is bepaald op basis van de in formule I.2 aangegeven forfaitaire $\lambda_{\text{equiv;ntr}}$, is het gunstiger om deze forfaitaire waarde voor een onbekend isolatieproduct toe te passen in plaats van de λ_{reken} van het daadwerkelijke isolatieproduct waarvan de warmtegeleidingscoëfficiënt door beproeving daadwerkelijk is vastgesteld. In veel gevallen wordt daarom in de BCRG-kwaliteitsverklaringen niet de λ_{reken} van het isolatieproduct gebruikt voor bepaling van de R_c -waarde t.b.v. de bepaling van het energielabel, maar wordt de forfaitaire $\lambda_{\text{equiv;ntr}}$ met een standaard waarde van $0,045 \text{ W/mK}$ toegepast. Deze waarde is inclusief correctie op verankeringen.

In de praktijk betekent dit dat tot een dikte van 90 mm in-situ spouwisolatie met een door beproeving vastgestelde λ_{reken} van $0,041 \text{ W/mK}$, waarbij ook het warmteverlies als gevolg van de volgens BCRG-richtlijnen vereiste spouwankers in rekening is gebracht, slechter scoort dan toepassing van de forfaitaire $\lambda_{\text{equiv;ntr}}$ met een waarde van $0,045 \text{ W/mK}$ inclusief verankeringen.

Dat betekent bovendien dat elk isolatieproduct met een λ_{reken} van $0,041 \text{ W/mK}$ of hoger voor het energielabel even goed scoort en, volgens de norm, eenzelfde theoretisch warmteverlies zou opleveren.

Oplossing

Wij zijn van mening dat de waarde van een forfaitaire waarde altijd zodanig zou moeten zijn dat die conservatief is en dat toepassing van een isolatieproduct met een door beproeving vastgestelde isolatiewaarde, zoals een λ_{reken} , altijd aanzienlijk beter zou moeten scoren. Hiermee komt de perceptie van de te verwachten isolatieprestatie beter in de buurt van de werkelijkheid (1), biedt innovatie van isolatieproducten met een betere prestatie erkenning voor de fabrikant (2) en ontstaat er onderscheidend vermogen en marktwerking tussen isolatiefabrikanten (3).

Op dit moment zien wij dat deze gang van zaken veel isolatiefabrikanten frustreert. Wat ons betreft zou deze situatie zo spoedig mogelijk beëindigd moeten worden door het aansturen van een forfaitaire waarde voor $\lambda_{\text{equiv;ntr}}$ die conservatief is ten opzichte van werkelijk beproefde isolatieproducten. Ook kan worden nagedacht over het totaal afschaffen van een forfaitaire isolatiewaarde voor $\lambda_{\text{equiv;ntr}}$ in bijlage I. Forfaitaire waardes zijn immers al opgenomen in tabel E.10 van NTA 8800. Indien in een bestaande constructie een onbekend isolatieproduct zou worden aangetroffen, zou in tabel E.10 hiervoor ook een conservatieve waarde kunnen worden toegevoegd die een reële afspiegeling is van de hedendaagse mogelijkheden.

* * *